

नागरिकांची सनद

प्रस्तावना

देशामध्ये प्रशिक्षित / कुशल तांत्रिक मनुष्यबळ निर्माण करण्याच्या हेतूने शासकीय तंत्रनिकेतन ठाणे जिल्हा - ठाणे खर्डी गाव भरत गिअर समोर दिवा पुर्व या ठिकाणी कार्यरत आहे. महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च व तंत्रशिक्षण या प्रशासकीय विभागांतर्गत व तंत्रशिक्षण महाराष्ट्र राज्य , मुंबई यांच्या आधिपत्याखालील संस्था कार्यरत आहे. संस्था महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ मुंबई याच्याशी सलग्न आहे. अभ्यासक्रम तयार करणे व परीक्षा घेणे हे काम तंत्रशिक्षण मंडळ मुंबई हे करते. अभियांत्रिकी व्यावसायिक अभ्यासक्रमाचे पदविका स्तरावरील शिक्षण/प्रशिक्षण उद्योगधंद्यांना योग्य दर्जाचे अभियंता निर्माण करण्याचे कार्य संस्था करते. संस्थेचा सर्व खर्च महाराष्ट्र शासनाने दिलेल्या अनुदानामधून करण्यात येतो. विद्यार्थ्यांच्या शुल्कापोटी जमा होणारी शासकीय शुल्काची रक्कम शासनास जमा करण्यात येते.

संस्थेमध्ये जनतेसाठी खालील सोयी/सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येतात.

१) अभियांत्रिकी शिक्षण

अ) प्रथम वर्ष अभियांत्रिकी प्रवेश :

अ.क्र.	अभ्यासक्रम	प्रवेशक्षमता	सुरु झाल्याचे वर्ष
०१	स्थापत्य अभियांत्रिकी	६० + ६०	
०२	यंत्र अभियांत्रिकी	६० + ६०	
०३	विद्युत अभियांत्रिकी	६०	
०४	अणुवीद्युत व दूरसंचार अभियांत्रिकी	६०	
०५	संगणक अभियांत्रिकी	६०	

प्रत्येक अभ्यासक्रमात प्रवेश क्षमतेच्या १० टक्के विद्यार्थ्यांचे अधिकच्या जागांवर ज्यांचे वार्षिक उत्पन्न रु.२.०० लाख पर्यंत आहे अशा आर्थिकदृष्ट्या मागास गटातील विद्यार्थ्यांना सवलतीचा लाभ देण्यात येतो , महिला व शारीरिक दृष्ट्या अपंगाना प्रवेश देण्यात येतो.

ब) अल्पसंख्यांक शिष्यवृत्ती

उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाचे शासन निर्णय दि.१३/१०/२०१६ नुसार ख्रिश्चन, मुस्लीम , बौद्ध, शीख, पारशी, जैन या अल्पसंख्यांक समाजातील ज्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न ८.०० लाख पर्यंत आहे अशा विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती दिली जाते. व शिक्षण शुल्कात सूट दिली जाते. विद्यार्थ्यांनी अर्ज ऑनलाइन डीबीटी पोर्टलवर भरण्यात आल्यानंतर मंजूर होऊन रक्कम ऑनलाइन जमा केली जाते. या योजनेतर्गत शिक्षण शुल्क रु.६०००/- व इतर खर्चापोटी रु.२५०००/- रक्कम दिली जाते.

क) डॉ.पंजाबराव देशमुख वसतीगृह निर्वाह भत्ता योजना

रु.२००००/- पर्यंत रक्कम मंजूर केली जाते.

ड) राजश्री छत्रपती शाहूमहाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना

शिक्षण शुल्क व परीक्षा ५० टक्के परत केले जाते.

इ) स्वधार योजना - सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग श.नि.दि.१३.०६.२०१८ नुसार भोजन भत्ता रु.२५०००/-, निवास भत्ता रु.१२०००/- , निर्वाह भत्ता रु.६०००/- देण्यात येतो

ई) फ्री शिप

संस्थेतील मागासवर्गीय गटातील विद्यार्थ्यांना शुल्कामध्ये खालीलप्रमाणे सूट देण्यात येते.

मागासवर्गीय प्रवर्ग	वार्षिक उत्पन्न	वार्षिक सूट		
		शिक्षण शुल्क	इतर शुल्क	परीक्षा शुल्क
अनुसूचित जाती/ अनुसूचित जमाती वी.ज.भ.ज./विमाप्र/ इतर मागासवर्गीय	रु.१.०० लाख पेक्षा जास्त	रु.६०००/-	रु.१५५०/-	रु.६००/-

वरील शुल्कात प्रवेश घेतेवेळी सूट देण्यात येते. ज्या विद्यार्थ्यांना प्रवेशाच्या वेळी कागदपत्रे नसल्याने शुल्क भरलेले आहे अश्यांना समाजकल्याण /आदिवासी कल्याण विभागाकडून रक्कम ऑनलाइन जमा करण्यात येते.

इ) थेट द्वितीय वर्ष अभियांत्रिकी प्रवेश

इयत्ता १२ वी सायन्स(फिजिक्स,केमिस्ट्री, गणित विषयासह) , १२ वी सायन्स (तांत्रिक / व्यावसायिक) ,१० वी नंतर ०२ वर्षांचा आयटीआय अभ्यासक्रम उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना गुणवत्तेनुसार प्रत्येक अभ्यासक्रमात प्रवेशमतेच्या १० टक्के जागांवर (Over & Above seats) थेट द्वितीय वर्षात प्रवेश देण्यात येतो

ई) प्रथम वर्ष प्रवेशामध्ये शासनाच्या धोरणानुसार मागासवर्गीयांच्या विविध गटांसाठी ५० टक्के जागा राखीव ठेवण्यात येतात तसेच प्रत्येक प्रवर्गात महिलांसाठी ३० टक्के जागा राखीव असतात अपंगासाठी ३ टक्के जागा राखीव ठेवण्यात येतात अणुवीद्युत या अभ्यासक्रमासाठी मुलींकरिता ३० टक्के जागा राखीव आहेत.

२. विद्यार्थ्यांना सवलती / सूट

अ) शिष्यवृत्ती योजना :

केंद्र / महाराष्ट्र शासनाच्या धोरणानुसार संस्थेत प्रवेश घेतलेल्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना खालीलप्रमाणे प्रशिक्षणाच्या संपूर्ण कालावधीमध्ये शिष्यवृत्ती देण्यात येते. व शुल्काची सूट देण्यात येते.

मागासवर्गीय प्रवर्ग	वार्षिक उत्पन्न	दरमहा शिष्यवृत्ती		वार्षिक सूट		
		डे स्कॉलर (अनिवासी)	हॉस्टेलर (निवासी)	शिक्षण शुल्क	इतर शुल्क	परीक्षा शुल्क
अनु.जाती	रु.१.०० लाख	३००/-	५१०/-	रु.६०००/-	रु.१५५०/-	रु.६००/-
अनुसूचित जमाती वी.ज.भ.ज./विमा प्र/ इतर मागासवर्गीय	रु.१.०० लाख	१९०/-	२९०/-	रु.६०००/-	रु.१५५०/-	रु.६००/-

वरील शुल्कात प्रवेश घेतेवेळी सूट देण्यात येते, शिष्यवृत्ती व ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रवेशाच्या वेळी कागदपत्रे नसल्याने शुल्क भरलेले आहे अश्यांना समाजकल्याण /आदिवासी कल्याण विभागाकडून रक्कम प्राप्त होताच १ महिन्याच्या आत परत करण्यात येते.

ब) इतर विद्यार्थ्यांना सवलत.

खाली नमूद करण्यात आलेल्या गटातील विद्यार्थ्यांना त्यांचे पुढे नमूद केल्या प्रमाणे शिक्षण शुल्क मंजूर होऊन प्राप्त झाल्यानंतर ३ महिन्यांच्या आत परत करण्यात येते.

गट	उतपन्न मर्यादा	शुल्क सवलत रक्कम
प्रार्थमिक शिक्षक पाल्य (पी.टी.सी.)	मर्यादा नाही	रु.६०००/-+६०० परीक्षा फी
माध्यमिक शिक्षक पाल्य (एस.टी.सी.)	मर्यादा नाही	रु.६०००/-+६०० परीक्षा फी
आर्थिकदृष्ट्या मागास विद्यार्थी (इ.बी.सी.)	रु. ८.०० लाख	रु.६०००/-+६०० परीक्षा फी
माजी सैनिक / सैनिक पाल्य	मर्यादा नाही	रु.६०००/-+६०० परीक्षा फी

क)इतर सवलत

रेल्वे प्रवास, बस प्रवास इ.मध्ये सवलती मिळण्यासाठी विद्यार्थ्यांना आवश्यक फॉर्मस अर्ज केल्यापासून ३ दिवसाचे आत दिले जातात.

ड) वसतीग्रह सुविधा

ज्यांची रात्रागीरीत राहण्याची सोय नाही . अशा विद्यार्थ्यांना राहण्याची व्यवस्थेसाठी संस्थेत वासातीग्रहाची सोय करण्या आलेली आहे. त्या मध्ये १०० विद्यार्थी व ५४ विद्यार्थिनी यांना प्रवेश देण्यात येतो त्यासाठी

केवळ रु.५५०/- इतके माफक शुल्क संपूर्ण वर्षासाठी आकारले जाते. प्रवेशानंतर हि प्रक्रिया केवळ १० दिवसात केली जाते.

३) प्रशिक्षण व अस्थापना कक्ष

संस्थेमध्ये प्रशिक्षण व अस्थापना कक्ष असून विभागप्रमुख दर्जाचे अधिकारी त्यांचे प्रमुख आहेत. या कक्षा मार्फत विद्यार्थ्यांसाठी आवश्यकतेनुसार वेळोवेळी प्रशिक्षणाकरिता उद्योगधंद्यांना भेटी आयोजित केल्या जातात. तसेच विद्यार्थ्यांना नोकरीविषयक मार्गदर्शन केले जाते. विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्व विकास करून त्यांना मुलाखतीसाठी विशेष प्रशिक्षण देऊन तयार केले जाते. विविध कंपनी / कारखान्यातील विविध पदांसाठी परिसर मुलाखती आयोजित करून नोकरी मिळवून देण्यासाठी प्रयत्न केले जातात. विद्यार्थ्यांना Apprenticeship करिता देखील अर्ज करता येतो. व तो पुढे नोकरीत कायम होऊ शकतो

४) चाचणी व सल्ला सेवा

संस्थेमध्ये सिमेंट , वाळू , खाडी, कोन्क्रीट किट , स्टील बार, लाकूड , टाई लस , , फर्निचर रबर , स्टील /पी.व्ही.सी.पाईप इ.प्रकारच्या साहित्याची चाचणी करण्याची सोय उपलब्ध आहे. या सर्व प्रकारच्या चाचण्या साहित्य प्राप्त झाल्यापासून २ ते १० देवासात करून दिल्या जातात. चाचणी नंतर साहित्याच्या दर्जाचा अहवाल दिला जातो या चाचण्यासाठी शासनाने ठरवून दिलेले दर आकारण्यात येतात. त्याचप्रमाणे समाजासाठी मागणीनुसार तांत्रिक सल्ला सेवा उपलब्ध करून दिल्या जातात. तांत्रिक सेवा सल्ल्यासाठी संस्थेत अनुभवी व तज्ञ अभियंते उपलब्ध आहेत. त्रयस्थ लेखा परीक्षण बाबतची कार्यवाही करून अंतर्गत महसुलात वाढ केली जाते.

५) अल्प कालावधीचे अभ्यासक्रम

या योजने अंतर्गत १२ आठवड्यापर्यंत विविध तांत्रिक व व्यावसायिक अभ्यासक्रम माचे उदा.फाब्रीकेषन, सी.एन.सी.प्रोग्रामिंग , सेलर (खलाशी) , प्लंबिंग, टर्निंग इ.प्रशिक्षण देण्यात येते. यासाठी अभ्यासक्रम व त्याच्या कालावधी नुसार प्रशिक्षण शुल्क आकारले जाते. त्यामुळे प्रशिक्षणार्थीमध्ये कुशलता निर्माण होऊन नोकरी मिळविण्यासाठी , स्वताचा व्यवसाय सुरु करण्यासाठी लाभ होतो. लोकाग्रहास्तव वेळोवेळी नवीन अभ्यासक्रम चालविले जातात.

६) संस्थेतील शिक्षक, शिक्षकेतर व प्रशासकीय पदाचा गोषवारा खालील प्रमाणे

अ.क्र.	संवर्ग	मंजूर पदे		
		नियमित पाळी	दुसरी पाळी	एकूण
०१	वर्ग १ शिक्षक पदे	७१	२७	९८
०२	वर्ग २ प्रशासकीय पदे	०१	०१	०२
०३.	वर्ग ३ शिक्षकेतर सहाय्यक पदे	२९	०५	३४
०४.	वर्ग ३ प्रशासकीय पदे	२३	०२	२५
०५	वर्ग ४ पदे	१९	०७	२६
	एकूण	१४३	४२	१८५